

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Márk Endre.

Kiadó s laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmértékeltőbb árszámítás mellett vételek fel

Egyes szám 4 kr.

A főrendiház reformja.

Debreczen, márczius 26.

(P.) Mikor azt látjuk, hogy a magyar főrendiház, a magyar nemzettel, a magyar nemzeti aspirációkkal ellentétes álláspontra helyezkedik; mikor azt látjuk, hogy a főrendiház a liberális eszmék szolgálatában álló képviselőháznak utjába áll, s azt haladásában nemcsak gátolja, de működését megbénítani törekszik: nem méltán merül e fel-é fel az eszme, hogy a főrendiházat reformálni kell.

Nem először történik az már, hogy olyan törvényjavaslatot, a mely az egész nemzet közóhajtsáival közös akaratával találkozik, a főrendiurak csupa szeszélyből, sportszerű fogadásból visszavetnek, nem törődve azzal, hogy ez által megsértik a nemzeti közérzetet. nem gondolván azzal, hogy ilyen módon ők tulajdonképpen azt deklarálják, hogy a reakció szolgálatában állanak.

Hát ezek a dicsőséges nagy urak, a kik az egyházpolitikai összes törvényjavaslatoknak ellenségei — legközelebb leszavazzák a zsidó vallás recepcziójáról szóló törvényjavaslatot; vagyis azt nem bánják, hogy kiki azt a vallást kövesse, a melyik neki tetszik, kiki arra a vallásra térjen át, a melyikre a meggyőződése viszi, de kizárják a szabadon választható vallások közül a Mózes vallását.

Azt hiszik a jámborok, hogy a korszellemet fel tudják ők tartóztatni haladó utjában s hogy azért, mert ezuttal sikerült nekik azt a tréfát megcsinálni, hát a

felvilágosodás százada majd megfordul és visszafelé fog haladni.

Azaz, hogy nem hiszik ők ezt, mert tulajdonképpen ez nálok nem a hit — de még csak nem is az elv dolga. Mert ugyan micsoda elv jutna abban érvényre, hogy: elismerem, hogy jogod van bármely vallásra áttérni, de azt nem ismerem el, hogy jogod lenne a mózes vallását felvenni. — Miért? Mert olyan okot, mely csak távolról is komolyan lenne mérlegelhető, a méltóság főrendek közül egyetlen egy sem tudott felhozni.

Hiszen mikor Istóczy Győző megalapította az antisemitizmust, mindenki ki-nevette vele, mert az ő érvei csak a körül forogtak, hogy a zsidók minden társadalmi téren tul fogják szárnyalni a keresztyéneket; mintha bizony a zsidók volnának okai a keresztyének éhellenlenségének; mintha a zsidók volnának okai a nagyzás hóborijában szenvedő, s minden vagyonukat ezen szenvedélynek feláldozó keresztyén urak pusztulásának.

A képviselőház, melynek tagjai bizonyára vannak olyan jó hazafiak, mint a főrendek s melynek tagjai áldoznak annyit a nemzeti czélokra, mint a főrendek; nem csak úgy vaktában fogadta el ezen törvényjavaslatokat, hanem mert belátta azt, hogy azt a magas válaszfalat, mely utjában áll annak, hogy ez a népfaj bele olvadjon a nemzetbe, csak úgy döntheti le, ha minél erősebb kötélekkel fűzi hozzáink őket. A főrendek pedig nem akarják ledönteni ezt a válaszfalat, hanem fenn

akarják tartani továbbra is azt a Muszkaországba sem illő állapotot, a melynek a szabad eszmék eme korszakában semmi létjogosultsága nincs többé.

Bosszanthatja a nemzetet a főrendiháznak ez a magatartása, s méltán kérdehetjük: főrendiházi reform hol késsel az éji homályban?

Bizony mikor Szilágyi Dezső egyik leghatalmasabb beszédjében e reformot kilátásba helyezte, csak a nemzet óhajtsáit tolmácsolta, mert a reform kérdése előtt többé csakugyan nem lehet kitérni.

Előtérbe kell állítani ezt a kérdést s nem engedni, hogy néhány véletlen főrend az ország akaratával játszó. Biztosítani kell azt, hogy a mit a képviselőház az ország érdekében tenni jónak lát, azt az oktalan sportszennvedély meg ne gátolhassa; biztosítani kell az utat, mely az igazi nemzeti nagyság felé vezet.

És ennek igen egyszerű módja lenne. Annyi főrendet kell kineveztetni, — nem a születés, hanem a vagyon alapján, — a mennyivel ellensúlyozni lehessen az olyan szavazatokat, melyek a nemzeti akarat érvényesülését gátolják.

Természetes, hogy legegyszerűbb lenne az egész főrendiházat ad acta tenni, mert ma már nincsen annak semmi értelme, hogy miért engedjünk a nemzet dolgába beavatkozni olyan testületet, melynek tagjai egyrésze soha sem érzett együtt a nemzettel.

Itt radikális kura kell s a fentebbi két módozat bármelyike beválik.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Hja az üzlet!

— Fővárosi Árnypék. —

— A Debreczeni Hirlap eredeti tárczája. —

Irta: Maróthi János.

A természetes Kárászné asszonyság bezamogott a tulajdon trafikjába és gögös orrhangan köszönt vissza a szerény kisasszonynak:

— Jó napot!

Azután levetette magáról a köpenyét és átnyújtotta azt Józsnak, ki alázatos engedelmességgel sietett főnökője nehéz bársony felöltőjét a szögére akasztani.

— Az Istenértl hova teszi? . . . Oda se! — Ott megszállja a por. Ide inkább, úgy! — Kárásznénak rikácsoló papagáj hangja volt.

Később, mikor a „Cassá”-ban szétterpeszkedett, az üzleti könyveket vette vizsgálat alá.

— Mit látok? Hát megint csak nincs eredmény? — kérdé zordonan s orrcsüppötőjén át szúrós pillantásokat vetett a hallgatag leányra.

— Kisasszony ez türehetetlen! Ön hanyag! Ne, ne ellenkezzék, mert azt nem szeretem . . . Megint csak ott állunk, a hol a multkor. Hát nem fogott magán a jó szó? Mi?

— Igyekeztem . . .
— Ej, mesebeszéd, igyekezett! Különbem nem pangna úgy az üzlet.

Egy elegáns fiatal ember lépett a boltba. Kárászné hirtelen szemügyre vette Józsa modorát az eladásnál és ugyancsak megbotráncokozott a látottakon. Hogy is ne! Ez a szerencsétlen teremtés figyelembe sem veszi az urfi pajkos mosolyát és egészen hideg s kiszolgálása.

— Hja persze, hogy így nincs üzlet! Maga tisztán elriasztja a jó kundsafitokat, a helyett, hogy ide vonzaná őket. Józsa, önmek változnia kell, különben nincs maradása. Mosolyogni, ha kell tréfálkozni kell az ifiurakkal. Fiatal koromban magam sem voltam különb, de aztán ment is ám az üzlet.

A kisasszonynak arcába szökött a vér.

Hát így kell az üzletet vezetni? Így kell a megváltozást érteni? . . . De miután Kárászné elküldéssel fenyegette, nehogy magát és öreg apját a kétségbeesés örvényébe hajtsa — esküvel ígérte, hogy — megváltozik.

Az ígélet beváltódott. A bevételi összeg először lassan, majd utóbb rohamosan nőtt s a környékbeli jogászok s nyalka kereskedősegédek szép számmal jöttek naponta, hiu érzellemmel fogadva a szép Józsa kegyosztásait. Sőt egy fiatal mágán is eljárógatott a trafikba, mert müértő szemei előtt valami szokatlan volt a leánynak édes bánatos mosolya. Oly ritka ez a mai trafik világban.

És Józsa továbbra is mosolygott boldog-

boldogtalanra. Kárászné meglegedést fejezte ki és nyájasan simogatta bársonyos arcát.

— Tudja, kedvesem, ez nem megy más kép. Az üzlet a fő!

Józsa belenyugodott abba, hogy az üzlet a fő.

És mikor esténként hazatért megtört édes anyjához, ki gyerekes örömmel esüggött rajta, elfelejtett minden keservet, melyet napközben átélt, még azt is, hogy haza jövet rossz hírének terjedéséről hallott suttogni. Éjszakákat töltött el álmatlan küzködéssel, vajjon folytassa-e jövő reggel, a mit tegnap félbehagyott, vagy a Dunának menjen-e neki? Édes anyjának látása azt sugta, hogy ez utóbbit még ne tegye.

Józsa lassan, észrevétlenül sülyedt azon az uton, melyre a főnökő kapzsisága taszította. Apja halála óta kibalt belőle a becsület-érzés utolsó szikrája is. Az idő súlyos keze látbatlanul vonult végig arcán, úgy, hogy később festékhez kellett folyamodnia.

Hja, az üzlet!

Kárászné pedig egyre hizott. Egy napon szemébe tünt neki a leány hervadt volta s ekkor felkelt benne a gondolat, hogy tudad rajta, mint — hasznavehetetlen portékán. Akad ő még leányra, ki havi 30 frtért beálljon helyébe. Mindezt a legkisebb lelki-furdalás nélkül meg is tette a tapintatos asszony.

Kárászné ez időtől fogva nem hallott fölöle. Lehet, hogy kaszirnő lett, vagy más

Politikai hírek.

A főrendiház közgazdasági és közlekedési bizottsága ma d. e. 11 órakor ülést tartott. Napirenden volt: 1. a gurahonez-nagyhal-mági, 2. a temesvár nagyszentmiklósi, 3. a pozsony-dunaszerdahelyi, 4. a szilágysági h. é. vasutakra vonatkozó képviselőházi határozatok, 5. a párdány zombolyai, 6. a segesvár-szent ágotai és 7. a székely vasutakról szóló törvényjavaslatok tárgyalása,

A pénzügyi bizottság. 1895. évi március hó 28-án csütörtökön d. e. 11 órakor ülést tart, melyen a képviselőház által elintéztet zárszámadási bizottsági jelentéseket, továbbá a Rábaszabályozásról szóló törvényjavaslatot fogja tárgyalni.

A miskolci mandátum. Herman Ottónak a nemzeti muzeum igazgató-örvé leendő ki-nevezésével, minthogy ez az állás inkompatibilis a képviselőséggel, le kell mondani a miskolci dél-kerület mandátumáról. Ennél-fogva a kerületbeli ellenzék vezérfiai. — előbb függetlenségi- és nemzeti-pártiak külön-külön, majd tegnap együtt tanácskoztak a választásnál követendő eljárásra nézve. S megállapodtak abban, hogy a választás alkalmára a két párt fegyverbarátságot köt és közös jelöltet állít, ezuttal a nemzeti-párti M e l - c z e r Gyulát, Borsodvármegye volt alispánját.

Uj miniszteri tanácsos. A király — mint a hivatalos lap tegnapi száma közli: U r b á n G é z a miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott osztálytanácsost a pénzügyminiszteriumban valóságos miniszteri tanácsossá nevezte ki.

Előléptetések a kereskedelemügyi miniszteriumban. A király S c h n e i d e r Alajos miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott osztálytanácsost és M á n d y Lajos magyar államvasuti főfelügyelőt miniszteri tanácsnökká, továbbá G o n d a Béla osztály-

egyéb. Különbben sem törődött mással az üzleten kívül.

Egyszer egy népesödület alkalmával megállapodott az utcán. Egy bukott leány ugrott le szegyenében az emeletről.
— Ugy kell neki! — mondá Kárászné,
— mért nem maradt az egyenes uton!
Különbben egyre hizott.

Szivek harcza.

— A főisk. akadémiai Szikszay-féle pályázaton díjat nyert költői elbeszélés. —

— A Debreczeni Hirlap eredeti tárczája. —

Irtá: Kiss Pál.

I.

Török Ferencz udvarában
Olyan esendes néma minden;
Körüljáró lengé szellő,
Az is olyan félve lebben.

Komor bánat ült tanyára
Török Ferencz udvarára:
Olyan beteg, olyan halvány
Török Ferencz szép leánya. —

Kérdi ez is, kérdi az is,
Mindenki ott úgy faggatja:
Válasza sincs a kérdésre,
Nem mondja meg, mi a baja . . .

— „Édes lányom, virágszálom,
Mondd el nekem, mond a bajod
Akárhogy is meggyógyítalak
— Beszélj nekem — anyád vagyok!”

tanácsosi címmel és jelleggel felruházott műszaki tanácsost és L a k a t o s Aladár miniszteri titkárt osztálytanácsosokká nevezte ki, — egyuttal pedig dr. D o n h o f f e r Ede és T é g l á s s y István miniszteri titkárok, valamint G e d u l y Gyula műszaki tanácsosnak díjmentesen az osztálytanácsosi, S z o m b a t f a l v y Albertnek a min. titkári s végre dr. N á v a y Aladár miniszteri fogalmazónak a miniszteri segédtitkári címet és jelleget adományozta.

Külföld.

A japánok veresége.

Hong-Kong, március 24. Takui jelentések szerint a japánok a Pescadores-szigetek mellett megverettek.

Yokohama, március 25. A japáni hadseregnek vereségét 1894. szeptember 21-től 1895. március 8-ig hivatalosan 541 esetre becsülik; sebeikben a tisztek és katonák közül 131-en haltak bele, míg a betegségek 981 embert pusztítottak el. A Yiji jelentése szerint a japánok e hó 20-án megszállták a nyugati Pescadores szigeteket. Legelőbb a matrózok kötötték ki, utának a csapatok következtek. Ellentállás nem volt. Hivatalos megerősítés eddigéle nem jött. A lapok értesülései szerint a japánok további két chiléni hajót vettek meg.

London, márcz. 25. A Times nek jelentik Sanghai-ból e hó 23-áról, hogy Formosa szigetének a hadviselő felek által való megszállása szakértők véleménye szerint Anglia érdekeibe ütközik, mert a formosai csatornán egész éven át élénk tengeri kereskedés folyik, a melynek góczpontja Formosa. 24-iki jelentések szerint a kínaiak Kínocshovba (Ejszaki kínába) vonultak vissza.

Simonoski, márcz. 25. Egy fiatal japáni tegnap revolverrel rálőtt az itt tartózkodó kínai béke követre, Li Hung-Csangra. Az ifjut Koyama Rokunoskinak hívják és 21 éves. Előéletéről semmit sem tudnak. A lövés arczán találta a követet, de a sérülés nem súlyos. A miniszterelnök táviratot intézett a kínai császár udvari orvosáért, dr. Staoért. A miniszterek és magas állami hivatalnokok meglátogatták Li-Hung-Csangot. A rendőrség és a katonaság szigorú elővigyázati intézkedéseket léptetett éleibe.

— „Gyenge vagy te édes anyám:
Nem adhatz te gyógyirt nekem; —
Hagyjatok a kérdezzel —
Van talán még — reménységem!

— De halld, anyám, — mégis halld meg:
Csereerdő hús zugában
— Hallottam én — ősz aggastyán
Éldégléget egy magában;

Imázva tölt napot, éjet —
Az Istennek buzgó hive:
A ki kéri, gyógyirt is ad
— Meggyógyítot — minden sebre!

Jár egy vitéz udvarunkba,
Büszke, bátor: Roboz Péter, —
Engedd meg: az aggastyánhoz
Azt az ifjut küldjem én el! . . .

. . . Megjelenik Roboz Péter
Török Ferencz udvarába:
Üzenetét mondja néki
Török Ferencz szép leánya.

Sugva beszél; — az ifjunak
Szive dobban: — fájón érzi:
Nem arról az aggastyánról
— Más, a kiről beszél néki . . .

— „Menj tehát, menj, vezessen a
Szerelemnek nagy Istene:
Menj, hordd az én üzenetem
S ne csalódjam — hűségedbe!” . . .

. . . Alkonyóra válik a táj,
Akkor indul el a vitéz;

A Kis-uj-uteza torkolatának rendezéséhez.

A városi jog és pénzügyi bizottság üléséről, tegnap közölt referádánkban fel volt említve, hogy a Kis-uj-uteza torkolatának rendezésére vonatkozólag a városi főmérnök Stahl Géza ur egy javaslatot nyújtott be a tanácshoz. Minthogy ezen ügygyel ma mindenfelé sokat foglalkoznak, szükségesnek láttuk ezen javaslatnak közlését egész terjedelmében.

A beadvány tehát következőket mondja: Tekintetes Tanács. A Kis-uj-uteza torkolatának rendezésére konkrét javaslat tételre hivatván fel, tisztelettel jelentem a következőket.

Az ügy sürgőssége folytán szóbeli engedélyt nyertem a tek. Tanácstól a vonatkozó vázlatoknak Tóth István építész úrral kidolgoztatására, az előzetes tárgyalások alkalmával felmerült két változatra Tóth István ur által készített vázlatokat tisztelettel betérjesztem.

Időközben az érdekes építészeti megoldás nem mindennapi volta által ingerelve a kérdéses ügyre figyelmessé tetetvén, Havranek és Adriányi műépítész urak voltak szívesek mindkét változatra egy földszinti s egyemeleti alaprajzot kidolgozni s hozzám beküldeni, melyeket mellélkelve szintén betérjesztek.

A Kis-uj-uteza torkolatának rendezésénél s a különböző változatok mérlegelésénél a finansziális oldalának megvilágítása levén első és fődolog: mindkét tervező vázlatának alapján befektetési költségekre és jövedelmezőségre vonatkozólag % alatti kimutatást állítottam össze.

Ezen kimutatásból láthatólag a kérdés finansziális oldala következőképen áll.

I. Azon megoldás esetén, mely az építési és szépítési bizottság által javasoltatott, hogy t. i. a Kis-uj-uteza torkolatában a városnak ma rendelkezésére álló terület közepéből 1200 m. széles uteza kiszakítása után két oldalt fennmaradó két terület külön beépítéssé, a befektetés volna 251500 frt, mely összeghez hozzá számítva a szomszéd telektulajdonos Áron Miksa által azon esetre, ha telkének Kis-uj-uteza felől homlokzat adatik, időközben megajánlott 30,000 frt készpénz valtságdíjait, mely ezen módózat kiépítésénél elmarad a tulajdonképeni összes érték 281500 frt lenne beszámítva a telek és régi épület értékét.

Üget a mén: és alakja
Sötétülő homályba vesz.

A vitéznek, deli szépnek,
Gondolatja úgy zavarog;
Prüsszögő mén-dobogásnál
Lázás szive jobban dobog.

— „Jobb lett volna honn maradnom,
Csitítgatva bus szivemet: —
Hej, az a lány, Török Klára
Már az enyém úgy sem lehet!

Nyomán jártam, árnya voltam,
Gondolatát egyre lestem:
Boldog voltam közelében
— Reményemből beh, le estem! . . .

Tegzes Antal verjen meg a
Mindeneknek alkotója:
Te lettél az én szivemben
A reménynek megrontoja.

Üzenetét szép arádnak
En hordom most hozzád — sirva:
Hej pedig beh jobb is volna
Nyugodni már lenn a sirba’.

Vár szép arád seregeddel:
Ölelő kar táru! nekéd; —
Üdvözöli hű Debreczen
Szabadsághős seregedet.

Gyógyirt adsz majd fájó sebre:
Török Klára bus szivére,
— Gyilkoló tör: kintó bánat,
Tépdés, mardos az enyémbe’.

Ezen
vedelem a
számítva
tőke 5/5%

II. T
javaslatba
mely a jó
sági tagok
tudniillik
nala vezet

uteza azon
tásában
Áron Miks

együtt kor
mindkét o
legi városi
telek véte
nek beszár
tés mellett

és fenntar
frt volna,
vedelmezé

III.
nál, hogy
Áron-féle
nyeréssel
az általa

30,000 frt
területért
kedvező
sen bérhá

frt volna,
30,000 frt
167,000 frt

jövedelem
költségek
befektetés
mélhető.

A H
tervázat
mezősége
alatti eset

98%-ra t
Az e
megvilág
tőke lege
III. mego

— Az e
vázlatok
belső beo
jából a l
vargaszin
telek felő
m. széles

mert ugy

— Ej de
Mire is j
— Gyi te
Jöjj, pok

. . . Nag
Tétlenül
Feszül a
Dicsősége

Benn a v
Töpreng
Nagy har
A szívéve

Fut a na
Nem jön
Rágondo
Rágondo

— „Szeg
El is hap
Hej a jó
Allapotja

— De én
Érőt adj
En tesze
En szab

Ugy, ug
Parancsn
Indulunk
A hü ha

Szól, bes
Kipeg-ko

Ezen befektetés mellett a remélhető jövedelem az évi adó és fenntartás költségeit beszámítva 14705 frt volna vagyis a befektetett tőke 5.5%-os jövedelmezése remélhető.

II. Tóth István bizottsági tag ur által javaslatba hozott megoldás azon változatánál, mely a jog és pénzügyi bizottság és a bizottsági tagok értekezlete által vettett fel, hogy tudniillik az utca torkolat szabályozási vonala vezettessék a kir. ítélő táblánál a Kisuj-utca azon részére megállapított vonal folytatásában egyenesen s kíséreltessék meg az Aron Miksa házának megvétele s ezen telekkel együtt kombinálva építtessék fel az utca mindkét oldala; a befektetés volna a jelenlegi városi telkek értékének, az Aron-féle telkek vételárának s az új építkezés költségeinek beszámításával 476 000 frt, mely befektetés mellett a remélhető jövedelem az évi adó és fenntartás költségeinek levonásával 29,655 frt volna, tehát a befektetett tőke 6%-os jövedelmezése remélhető.

III. A javaslatba hozott azon megoldásnál, hogy t. i. az utca szabályozásnál az Aron-féle telkek felől eső terület homlokzat nyereséssel együtt adassék át Aron Miksának az általa időközben kötelezőleg megajánlott 30,000 frt-ért és a telke végén átengedendő területért; a város pedig a szabályozás által kedvező alakot nyereséssel másikkal oldalon építtessen bérházat; a befektetési összeg 197,000 frt volna, melyből az Aron által fizetendő 30,000 frtot levonva marad befektetési tőke 167,000 frt, melylyel szemben a remélhető jövedelem volna az évi adó és fenntartási költségek levonása után 14,804 frt, vagyis a befektetési tőke 8.8%-os jövedelmezése remélhető.

A Havranek és Adriányi műépítész urak tervvázlatainál ugyanezen módokat jövedelmezése az I. alatti esetben: 6.6%-os; a II. alatti esetben: 4.6%; a III. alatti esetben 9.8%-ra tehető.

Az egyes megoldások fináncziális oldala megvilágítván, kitűnik, hogy a befektetési tőke legelőnyösebb jövedelmezését a város a III. megoldásnál remélheti.

Az építészeti megoldás szempontjából a vázlatok megtekintése után látható, hogy ugy belső beosztás, mint külső kinézés szempontjából a II-ik megoldás, midőn t. i. a jelenlegi vargaszin felőli oldalon 17.4 m., az Aron féle telkek felőli oldalon Aron telkével együtt 10.00 m. széles homlokzat nyeretik legelőnyösebb, mert ugy az üzletek, mint az emeleti lakások

jobb beosztást nyerhetnek s a homlokzatot mindenütt üzletek tervezhetők, míg az első megoldásnál a lépcső házak és házmesteri lakások sok jövedelmező értékes helyet elfoglalnak, mivel a telek keskenysége miatt más helyre nem tervezhetők.

Aron Miksa időközben tett ajánlatával a város azon érdeke, mely a Kisuj utca torkolatában az ő telke feletti oldalon levő városi területnek értékesítését követelte a felajánlott 30,000 frttal s az által hogy a varga szin feletti oldalon egy jobban jövedelmező épület állítható elő, véleményem szerint s az elfogadott kisajátítási s város rendezési szabályzat rendelkezési alapján megfelelő kárpótást nyerve tisztelettel javasolom, hogy:

1. a Kisuj utca torkolatának rendezésére a 2. a mellékelt azon tervezetet, mely szerint az utca déli oldalának szabályozási vonalául az 1765, 1766, 1767, 1768, 1769 sorsz. telkekre a 3419—1877 sz. tanácsi végzéssel megállapított szabályozási vonal folytatását képező egyenes vonal az északi oldal szabályozási vonalául pedig az előbbi vonaltól 11.20 m. távra haladó vonal vétetett fel; méltóztassék elfogadni s elfogadásra a bizottsági közgyűlésnek ajánlani.

2. Az utca torkolat ezen szabályozása mellett az utca déli oldalán a jelenlegi vargaszin telekkel alakuló 1305.81 méter telkekre a város által egy két emeletes bérház építtessék.

3. az utca torkolat északi oldalán a szabályozás által fennmaradó 356.28 m. terület a homlokzat joggal együtt a felajánlott 30,000 frtos telekrészert adassék át Aron Miksának azon kötelezettség mellett, hogy két év leforgása alatt a város által az építés engedélyezésekor megszabandó terv szerint egy-két emeletes épületet s épülete előtt legalább 2.00 m. széles aszfalt gyalog járdát előállítani köteles.

4. A város tulajdonában maradó telken előállítandó épület költségeire 200,000 frt előirányoztassék, és kéressék a tek. bizottsági közgyűléstől.

A Kisuj-utca torkolatának rendezésénél az utca torkolatában jelenleg fennálló áruló helyek áthelyezéséről is gondoskodni kell.

A tek. tanácstól nyert megbízatás folytán Körner Adolf tanácsnok ur, Ábrahám László főügyész ur és alulírott az 1707, 1708, 1712, 1713, 1714, 1716 sz. telkek közt a 2 sz. alatti vázlatban feltüntetett területű piac tér létesítésére a szomszéd telek tulajdonosok-

kal tárgyalásba bocsátkoztunk s a felvett jegyzőkönyv 3 sz. alatt tisztelettel betérjesztetik.

A tárgyalások Sesztina Lajos 1708, 1712, 1713 sz. telektulajdonossal végeredményre ez ideig nem vezetettek; Lidermann Mihály 1716 és Weinberger Lajos 1707 sz. telek tulajdonosok által a nyereséges homlokzatért felajánlott 300—300 frt járulék, a telkeikben előálló értéknövekedéshez képest aránytalan csekély összeg lévén, tisztelettel kérem: hogy a szabályozási terv elfogadása után Sesztina Lajos urral végleges megállapodás létrehozására Körner Adolf tanácsnok ur, Ábrahám László főügyész ur s alulírott küldessenek ki az 1716, az 1707 sorsz. telkek felől pedig a nyitandó piac ezen oldalának egész hosszában egy 5 m. széles könnyű szerkezetű földszintes áruháznak építtetését elhatározni s ezen építés költségeire 5500 frtot előirányozni méltóztassék.

A piac nyitásához Aron Miksa telkéből szükséges részt nevezett felajánlván, vele további tárgyalás nem szükséges.

A bemutatott terv-vázlatok ez idő szerint még csak tájékoztató munkálatoknak tekintendők s a végleges tervek programjának megállapításához alapul szolgálhatnak, ez idő szerint azonban érdemleges bírálat tárgyát nem képezhetik.

Debreczen, 1895. márczius 21-én.

Stáhl Géza.

DEBRECZENI ÉLET.

Nőszerkesztőség.

— Kép a jövőből —

Hát bizony csak haladunk a korrall. A nőemancipáció nagy tért hódított a külföldön, veszedelmesen terjed, mint a kolera; eljutott ide mihozzánk is; a hol már nagyban vetik a cigányok a vályogot az építendő leány gimnáziumok számára.

Most a napokban hallottam félfüllel valamit a nálunk létesítendő „dajka képző tanfolyam”-ról. A másik félfülemmel pedig arról értesültem, hogy a tanfolyam hallgatására ez ideig csupán férfiak iratkoztak be.

Ez különben a dolog rendje szerint van. A világ egyet fordult a sarkából; a nők diplomát szereznek, a férfiak oda huzódnak a konyha mellé rántást kavarni, a bölcsők mellé gyereket ringatni.

Párisi divattermek tudósításai szerint újra divat lesz a krinolin, de ezuttal férfiak számára.

Ergó a nők kiszorítják a férfiakat a hivatalokból, legyenek azok államiak, vagy közhivatalok. Női ajkak fogják hirdetni az Isten igéit, gyöngéd, rózsás körmű kacsók lapozgatják a korpusz jurist, programbeszédet gyártanak, recepteket irnak stb.

De közökhöz fogják ragadni a sajtó egyed-uralmat is.

Koatyos ujdondászok szaladgálnak városzerte; a kékharisnyás szerkesztő illatos velin papirosra írja a vezércikket.

Ilyen formán képzelem én a jövőt.

Nagyon szépen megélünk mi azonban ugy is. El-el járunk udvarolni a napi, heti lapok szerkesztőségébe s ha már regényeket nem szabad írunk, legalább szövíünk.

Hanem ebben az új korban majd azután fogjuk olvasni a különböző ujdonságokat, mindjárt a rovat elején ritkított sorral, kövér betűkkel.

„Szives elnézését kérjük tisztelt előfizetőinknek azért, hogy lapunk közbejött akadályok miatt csak mához egy hónap mulva fog újra megjelenni. Ugyanis városzerte hódoló tiszteletnek örvendő szerkesztőnk a múlt éjjel vezércikkírás közben két erőteljes fiu gyermeknek adott életet. Miután pedig a városunkban időző dajkák mindenike katonának

— Ej de hú, baj, kinzó bánat
Mire is jó — félre tőlem!
— Gyí te lovam: van még — ezédom:
Jöjj, pokol! s légy segítségem!”

III.
... Nagy Hortobágy széles terén
Tétlenül áll a nagy tábor,
Feszül a mell — csak hiába —
Dicsőséges harezí vágytól.

Benn a vezér sátorában
Töpreng nappal, töpreng éjjel:
Nagy harezot viv önmagával, —
A szívével, az eszével.

Fut a nappal, fut az éjjel,
Nem jön álom a szemére:
Rágondol szép hazájára,
Rágondol szép kedvesére.

— „Szegény hazám, hej beh sokan
El is hagytak, meg is csaltak:
Hej a jó szív kesereghet
Allapotján a magyarnak.

— De én leszek — adjon Isten,
Erőt adjon nekem hozzá:
Én teszem ez árva hazát,
Én szabaddá, én boldoggá! . . .

Ugy, ugy — nem kell késlekednem:
Parancsra vár már a sereg;
Indulunk is, megyünk holnap
A hú hajdu Debreczennek!” . . .

Szól, beszélget önmagában . . .
Kipeg-kopog az ajtója;

Belép azon Roboz Péter
Nem is várva „szabad” szóra:

— „Hü vezérem, Tegzes Antal
Üzenetet hoztam néked:
Ne menj holnap, ne menj soha
Ellenálló Debreczennek!”

Ne menj soha Debreczennek! —
Ezt izeni hü kedvesed, —
Mert hogyha mégy: oda is vész
A te dicső, drága élted!

Hanem menj majd egymagadba,
Menj holnap az est homályba:
Város végén várni fog rád
Hü kedvesed, Török Klára!”

Szól a futár és még egyszer
Végül csapja a szavara:
— „Menj el holnap, egy magadba”, —
Ezt izeni Török Klára!”

Szól s a sátor-ajtó lebben,
Távozik a futár rajta;
A vezér az izenetet
Hányja, veti, fontolgatja:

— „Mire való szavak azok? —
— Ne menj soha Debreczennek!”
Haboz rajta, — aztán dörög;
Nem megyek hát; h o z z á d m e g y e k !”

(Vége köv.)

soroztatott be, kedves férje közreműködése mellett, maga lesz kénytelen a gyermekek gondozásával foglalkozni.

Ezekivül pedig tehetséges fiatal segéd-szerkesztőnk munkásságától is megvagyunk egyidőre fosztva, mert az éjjel egy katonatiszt társaságában elzénázott városunkból.

Főmunkatársunk szinte nem vehet részt a lap szerkesztésében, mert kedves családja körében van hivatalos időzni, hol már folyamatosan van egy nagy szabású szappanfőzés.

Végül rovatvezetőnk s lapkihordóink nagyobb része egyetemben a nyomda alkalmazottakkal részint nagy mosást, részint tyukültetést stb. rendezvén, szintén nem állnak rendelkezésünkre.

Még egyszer bocsánatot s szíves elnézésekért kérve, hogy így, hogy úgy stb. A viszonzatlanság marad:

Az „Illatos legyező” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ilyen formán képzelem el azt az újkort, mikor a nőemancipáció ragadja kezébe a kormány rudat.

És ez igen szépen meg is történhetik, mert furfangos a női agy, — nagyon hasonlít testvérehez a női szívhez s nem igen fogja azt megérteni, hogy mi célból vetik már a cigányok a vályogot az építendő leány gimnáziumok számára. Félremagyarazzák igen könnyen.

Szegény vályogvető cigányok!

Szatyi.

Megyei és vidéki hírek.

— **Magyarfaló A. Dombóváron.** Az első magyar alföldi helyeszközlő osztály kizárólag kereskedelmi alkalmazottak részére H. Bösör-ményben című vállalat főnöke az „elhelyezési rendszabály” kinyomatott példányait megküldötte a napokban az összes magyarországi kereskedőknek s ezek között Jedinák Ferencz nagykereskedőnek Alsó-Dombóvárra is, Zalavármegye. Ez a kereskedő ur, a ki magyar honpolgár és Magyarországon csinálja üzletét miután az „elhelyezési rendszabály” magyarul lett neki megküldve ráírja hogy: „Ungarisches genommen F. Jendák.” De a dícső honpolgár nem elégszik meg ezzel hanem magyar ellenes érzelmének saját zengzetes anyanyelvén is kifejezést ad, kihuzván Alsó-Dombóvárt s aláírta „(Sv.) Kriz Zacetye.” (?) Az elhelyező osztály főnökét nem bosszantja az, hogy F. Jendák ur nem fogadta el a prospektust, de sajnálja azt, hogy F. Jedinák ur magyar honpolgár.

— **Megőrült szegyenében.** A sárán di korezmában zajosan mulatozott Borda Péter legény. Kebele dagadozott a büszkeségtől, mert a sorozásnál bevették — még pedig huszárnak. Duhaj kedvében mély megvetéssel nézett le minden közönséges halandót, a kinek nem lesz joga egy fél esztendő múlva felhuzni a piros nadrágot és zsinóros attilát. A mint ez már ilyenkor történni szokott, hamarosan akadt valaki, a kin ki lehetett mutatni a „virtust”. Páva Mihály legényt vitte oda a balvégzete, a hol az ujdonsült hadfi mulatott és még azt a vakmerőséget is elkövette, hogy Borda párjával táncolt. A két legény csakhamar birakra ment. Rövid idő múlva Páva kihuzta bicskáját és markolatig döfte ellenfele mellébe. Borda sebe nem volt veszélyes, de legyőzetésének szegyenét annyira szívére vette, hogy megőrült. Pávát elfogták.

— **A h-doroghi birtokosok Reich Imre** földbirtokos elnöklété alatt értekezletet tartottak. A birtokosság a fennálló mezőri törvényeket nem tartja alkalmasnak s elhatározta, hogy kérvényt nyújt be a miniszterhez, hogy

a törvényt módosítsa, miután a teher úgy is nagy és különösen a kisbirtokosságra az elviselhetetlenségig nyomasztó. Ugyanez okból elhatározták a legelődíjat 30 százalékra leszállítani. A bizottsági tagokat jövő évre megválasztva az ülés véget ért.

— **A szatmári igazságügyi palota** a város által ingyen felajánlott helyen, a Rákóczy- és Verbőczy-utcák sarkán fog felépülni. A kisajátítás ellen beadott felebbvezést a belügyminiszter elutasította, ellenben megengedte, hogy az építkezésre, a kisajátításra és a jelenlegi törvénykezési épület helyére építendő új bérház költségeire a város 380,000 forint kölcsönt vegyen fel. — Az építendő új palotát jövő év november havában adják át rendeltetésének.

— **Szabolcs vármegye közönsége** köriratot intézett a többi törvényhatóságokhoz, melyben a belügyminiszteriumhoz intézett feliratát pártolás végett figyelmükbe ajánlja. E felirat célja a hevenyfertőző betegségek szórványos és járványos jellege közötti különbségnek kellő precizitással való szabályozása, továbbá az ugyanezen betegségek szórványos eseteinek bejelentése és a ronesoló toroklob elleni védekezés tárgyában kiadott rendeletek végrehajthatatlansága s végül a hevenyfertőző betegségek ellen fogantatba vehető védekezési eljárás végrehajtását gátló körülmények elhárítására a miniszter figyelmét felhívni és ezek iránt intézkedéseket kikérni.

— **Névváltozások.** Kohán Ignác noszvaji illetőségű nagyváradi lakos Kovácsra változtatta nevét belügyminiszteri engedéllyel.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„DEBRECZENI HIRLAP”

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilapra.

A Debreczeni Hírlap előfizetési ára:

Egész évre 10 frt.
Fél évre 5 frt.
Negyed évre 2 frt 50 kr.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban Kutasi Imre könyvnyomdájában, valamint Telegdi K. Lajos kereskedésében, vidéken pedig postahivatalok útján.

Kérjük azokat a t. cz. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetésük márcz. hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fönnakadás történjenek

NAPI HIREK.

Debreczen, március 26.

Az első rózsá.

Ma láttam az első rózsát a virágpiaczon. Csenevész, kora nyitású kis rózsá volt, de azért úgy megdobbant a szívem, mikor megláttam az első kis virágot. Ott didergett, fázott a városháza előtt, szinte kihívta magára a járókelők figyelmét.

Szegény kis virág! Az első tavaszi nap-sugár megcsalt. Idő előtt kibontogatott bimbóból s olyan lett a sorsod, mint az első szerelemé szokott lenni.

Az első szerelemé?! Hát mi is voltaképpen az első szerelem?! Olyan megdondolatlan korai nyitása a szívnek, mint a tied, rózsaszínű kis hónapos rózsá.

Korán nyitk, korán elhervad.

De azért én úgy szeretem az első nyitású rózsát, az én szívemben még most is él az első szerelem gyermek álmából valami, fényéből egy sugár, dalából egy régen kihangzott akkord.

Zoltán.

— **Uj elbeszélésünk.** Most folyó „Ki a gazda” című elbeszélésünk, mely az olvasó közönség általános tetszésével találkozott, rövid idő alatt befejezést nyer. Utána lapunk tehetséges fiatal munkatársának, Szathmáry Zoltánnak tollából közlünk egy hosszabb elbeszélést „Megtorlás” címmel, melyre már előre is felhívjuk rá olvasóink figyelmét.

— **A katonatartási váltságdíjak.** Tudvalévő dolog, hogy mindazok, akik a katonatartás természetben kötelezettsége alól katonatartási váltság díjak fizetésével akarják magukat kivonni, a váltságdíjakat eddig a városi jegyzői hivatalnál fizették be. A városi tanács azonban úgy rendelkezett, hogy ezután ezeket a váltságdíjakat nem a jegyzői hivatalnál kell be fizetni, hanem a fizetéseket a katonai ügyosztálynál kell teljesíteni. Mikor e tényre felhívjuk az érdekelt lakosságot, egyszerreint felhívjuk, hogy ebbeli kötelezettségüknek május hó elsejéig igyekezzenek eleget tenni, mert más különben bírsággal fogják behajtani.

— **Ébred az erdő.** Mozgalmas világ vette ma kezdetét az erdő. Munkába vették a mi kedves nagyerdőnk rendezését takarítását is. Az erdő közeli részen tisztogatják a parkot, idomítgatják a virág agyakat. Ma reggel rakásba hordták a harasztot, a tavaly ősszel elhullott száraz levelet, melyet majd rendőri felügyelet mellett megfognak gyujtani.

— **Az „István” gőzmalom társulat** igazgatósági termében f. hó 24-én leleplezett Csanak és Szabó volt gőzmalom társulatok arcképeit. Kovács János helybéli jeles festő művésznök készítette. — Már nagyon sok szép arckép dícséri nevezett művésznököt, de a sok közül finom izlés és kivitel tekintetében talán egy sem mulja felül ezeket, mit legjobban igazol a leleplezésnél jelen volt rokonok általános elismerése és tetszés nyilatkozata. — Nagyon kívánatos volna, ha Debreczen város a milleniumi kiállításra küldendő képeket ezen valóban tehetséges művész által festetné.

— **Megakadályozott szerencsétlenség.** Ma délelőtt a Miklós utca vége felé egy három lovas paraszt szekér lovai valamitől megriadtak s vad sebességgel vágattak tova. Az utca végén állók kinos nyugtalansággal várták, hogy mikor fékezik meg már a megvadult lovakat. Sim! egy kis gyermeknek sikerült csupa véletlenségből, minden bajt megátolni. Közel az országút árkához, ugyanis egy kis gyermek sárkánnyal játszadozott. Abban a pillanatban is, mikor közel látta az iramodó lovakat, sivitva futott le a szekér utról s ragadta maga után a papírsárkányt, mely éppen a vad futással rohanó lovak elé vágódott. Ez volt a szekeren ülők szerencséje, mert erre a lovak hirtelen megállottak, s megmenekülhettek a nyílt országuton kínálkozó veszedelemtől.

— **Művész hazája széles e világ** Deuts József valamikor olyan kilenczven-kilenczedrendű szintársulatnál, valahol Kutjabagason játszott segéd szerepeket az „udvari” színházban. Hanem valószínűleg még itt sem találta „alakítását kifogástalan”-nak s azóta az országban csatangol ide s tova. Ide is eljött mihozzánk s a vasutnál koborgott, úgy, hogy a dolog feltűnt az ottan levő rendőrbiztosnak s mikor igazolásra szólította fel s megkérdezte, hogy hova való, Deuts a keblére vágta remegő kezét s nagy alpáthosszal kiáltotta el magát „Művész hazája széles e világ”. De miután a ruha czafatokban csüngött le róla s miután a pálnkától csak úgy büzlött, bevitték a városházára, honnan hazatoloncolják illetőségi helyére.

— **A debreczeni iparos ifjuság önképző** egylete 1895. évi ápril hó 7-én, vasárnap d. u. 3 órákor saját helyiségében évi rendező közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ez uton is meghívja az elnökség. Tárgyak: évi jelentés;

zárszámadban határozott előző 8 nap tárgyalásajutás.

— **Ö** héten adt már újra az öngyilkos órákor a ügyeletes titó zsinór r e c z e séget hív azonban segíthetett D e b r volt. 22 é mint közl volt oka, gyott hát különbözősek rek. Társ miatt a Legvalós megszokt beszállit

nap arról egy háza tisztviselő helyszínt patog a kezét és mek tüze zony be teremtetett tűz . . . viselő. — sádnál volt tűz az éltes fejét, od szöntve innen, it ment a kapitány nines ott hogy vo

József k kath. gy intézked helyezte tályokba előadni. a tanári esészeti főgymna lezsvári már el

16-ikán kezd el 60 kr, e tett ki. Felülfiz Wolafk Tóth K 50 frt. He 50 kr, 1 frt. A helyen fizetők tekintet hez s e gyarap

Imre és utezára egy öl eszökb kis pál eselédl nekik, küldöt uskót gy, h

zárszámadás; választmány felmentése tárgyában határozat; jövő évi költségvetés; a megelőző 8 napnál előbb beadandó indítványok tárgyalása; tagsági díj megállapítása; tisztújítás.

— **Öngyilkos honvéd baka.** Csak a múlt héten adtunk hírt egy öngyilkosságról s ma már újra szaporította egy honvéd közlegény az öngyilkosok számát. Ma hajnalban fél 5 óraker a péterfiak honvéd laktanyában az ügyeletes tiszt az udvar hátulján a ruha tisztító zsinóron ott találta felakasztva Debreczeni Imre közlegényt. Rögtön segítséget hívott s nyomban levágták a hullát, azonban a hirtelen hívott orvosi segély sem segíthetett már az öngyilkos bakán, meghalt. Debreczeni Imre turkevei illetőségű volt, 22 éves, a 11-ik századhoz volt beosztva mint közlegény. Hogy öngyilkosságának mi volt oka, nem tudhatni, mert levelet nem hagyott hátra s nem küzdött szegénységgel, nélkülözésekkel sem, mert szülei jómódu emberek. Társai előtt sem említett semmit, a mi miatt a halálba kellett volna menekülnie. Legvalószínűbb, hogy a szilaj fiu nem tudta megszokni a katonai szubordinációt. Hulláját beszállították a közkórházba.

— **Ahol már nincs tűz.** A rendőrség tegnap arról értesült, hogy a Széchenyi-utca egy házában az este szobátűz volt; a rendőr tisztviselő egy tűzoltó kíséretében el is ment helyszínt szemlélni. — „Mit akarnak nálam”, pattog a házi asszony csipőjére illesztve két kezét és egész tüllel harsogja a villámlo szemek tüztől hátráló rendőrség fülébe: „Bizony be nem teszi az én szobámba a lábát teremtett emberi lélek. Én nálam sohse volt tűz...” — „De kérem”, szól a rendőrtisztviselő. — „Én úgy tudom, hogy igenis Nagysádnál volt tűz, tehát”. — „Én nálam nem volt tűz és nincs is.” — A rendőrtiszt ránéz az éltes koru háziasszonyra, megcsóválja a fejét, odaint a tűzoltónak és udvariasan köszöntve az urnót, így szól: „Bizony gyerünk innen, itt már csakugyan nincs tűz.” Visszament a hivatalba és azt jelentette Végh Gyula kapitánynak, hogy a vizsgálat nem sikerült; nincs ott tűz, de azt bizonyára meri állítani, hogy volt.

— **Távozó kegyesrendi tanár.** Priváry József kegyesrendi tanár, ki a debreczeni r. kath. gimnásiumban működött, a rendfőnök intézkedése következtében Veszprémbe helyeztetett át, hol a VII. és VIII. gymn. osztályokban fogja a matematikát és physikát előadni. Priváry József a napokban nyerte el a tanári diplomát a kolozsvári egyetem bölcsészeti fakultásán s ez után helyeztetett át a főgymnásiumba. Helyébe Frank István kolozsvári IV. éves egyetemi hallgató jött, a ki már el is foglalta új állását.

— **Az ev. ref. felsőbb leányiskola** f. hó 16-ikán tartott iskolai ünnepélyéről a következő elszámolást tettük. Bevétel volt 340 frt 60 kr, ezzel szemben a kiadás 198 frt 19 krt tett ki. A tiszta jövedelem tehát 142 frt 41 kr. Felülfizettek: Kiss Áron püspök 2 frt 60 kr, Wolafka Nándor v. püspök 7 frt 60 kr, K. Tóth Kálmán 1 frt, dr. Medve Kálmáné 3 frt, Hegyi Mihályné 3 frt, Varga Ferenczné 5 frt, Buzás Elekné 2 frt, Pápay Imréné 1 frt 50 kr, Nógrády Jenő 1 frt. ifj. K. Kiss József 1 frt. Az iskola ünnepély rendező bizottsága e helyen is hálás köszönetet mond úgy a felülfizetőknek, mint mindazoknak, kik bármely tekintetben is hozzájárultak az előadás sikeréhez s ez által az iskola ifjusági könyvtárának gyarapítását lehetővé tették.

— **Szereti a pálikát.** Ma reggel Kabai Imre és az ő hitvestársa elmentek a Hatvan-utczára, hol felvállalták bizonyos díj mellett egy ől fa felvágását. Azonban munka közt eszközbe jutott, hogy jó lenne erősítőnek egy kis pálinka is. Be is izent Kabai a küntlévő eselédleánnyal a gazdának, hogy küldjön nekik, de a gazda a cseléddel tagadó választ küldött, mire Kabai oly dühbe jött, hogy egy uskót a cseléd fejéhez vágott, még pedig úgy, hogy azt nyomban elborította a vér s

Pávay polgári biztos rendeletére a közkórházba szállították, Kabait pedig lecsukták.

— **A törvényhatósági bizottsági tagok** f. évi márczius hó 27. napján, szerdán délután 3 óraker a városháza nagy tanácstermében bizottsági értekezletet tartanak, melynek tárgyat Kisuj-utca rendezésének tervei és a közgyűlés egyéb fontos tárgyai képezik.

— **Recept szerelmesek számára.** Ha viszontszerelmet akarsz nyerni, vedd egy nőtény farkasnak ötödik fogát, egy élő nőtény farkasét, melylyel Szt. Tamás éjjelen pont 12 óraker kell találkozni a keresztuton. Ezen foghoz végy potykamáját, aztán a balszemét egy vakon született bagolyrak, három béka brekegését, két kocza légy trüsszentését, keverj belé egy font ürgeköhögést, adj hozzá három özvegy hangyának keserves panaszát, továbbá még tégy mellé egy hólyagos szemű bolha negédes szökdecselését, egy árva szunyog panaszát, egy mellbeteg muslicza fájdalmas nyöszörgését. Továbbá fizamitsd ki egy jól elhízott sajtkukac hátulsó ballábának közepét ujját. Keverd össze egy marék méhsóhajtsal, törd össze 13 kőrishogárraltégybelé belladonnát, bürköt, maszlagos nadragulyát, 23 pint vizet egy kiapadt forrásból, melynek vas és kénen kívül nagymennyiségű jód és arzenikum tartalma van és idd meg egyszerre — Aztán a legközelebbi nap- és éj-egyenlőségkor állj a keresztudra, olvasd meg a villámokat s midőn a 13-ikhoz érsz, állj a fejed tetejére és 24 óráig a balláddal vakard a jobb fobb füledet s ha még így sem nyersz viszon szeretetet, akkor kimehetsz bátran a világból.

— **Az öreg seladó.** Meghalt a felesége, de már nagyon régen, azóta meg is öszült meg is kopaszolt. A napokban aztán az öreg beletalált nézni egy mosolygó leányarcnak két fekete szemébe, úgy hogy nagyot dobant a meg nem vőült szív. Megcsöpte az arcát, karofogta, meg is ölelte s a lány viszonozta. Azonban az öreg úgy találta, hogy az ölelés után nem feszít már úgy a pruszlik, mintha nem is volna begombolva, mintha a bugyeláris se volna meg. Mindezt mintha álmodná. Megtöröli kétszer is a szemét, meg is találja a bugyelárist, de a pénze az kipárolgot. Így került aztán a rendőrséghez az öreg seladon. A pénzének egy nagy része is megkerült. Az ölelkező fekete szemű lány pedig mosolyogva lebegett be a dutyiba. Az öreg pedig megvakarta a füle tövit, váltig mondogatta: úgy kell annak, a ki vénségére bolondul meg.

— **Léprekerült óratolvaj.** Balázs Gábor egyik Kossuth utca istállójából egyik kocsisnak ellopta az óráját s a lopott jószággal kerekelt oldott. Balázs az órát tegnap reggel a piacon értékesíteni akarta, egy rendőrnek azonban feltűnt a dolog s Balázst bekísérte a rendőrségre, ahol a vallatásnál kiderült az óra eredete. Balázst átadják az ügyészségnek.

— **Nyilvános köszönet.** A következők közlésére kértünk fel: „A debreczeni első takarékpénztár tekintetes igazgatóságának azon valóban humánus és nemes eljárásáért, hogy az 1894. évi nyeresémből a helybeli közkórházban ápolta a kibocsátáskor valóban segélyre szoruló szülő-nők részére a közgyűlés által már általam átvett 50 (ötven) frt segélyt szavaztatott meg, köszönetem fejezem ki. Debreczen, 1895. márczius hó 26. án. Dr. Ujfaluassy kórházi igazgató főorvos.”

— **Adakozások a debreczeni Kossuth szobor alapja javára.** Dávid Mihály tanító 530 sz. gy. ivén: Kiss Dániel 50 kr, Mózes István 20 kr, Hadházi Imre, Boglár Lajos, Szentpéteri István, Kenyeres József 10—10 kr, Kóti Lajos 9 kr, Nagy Lajos, Czegöldi Sándor, b. Nagy József, Szabó András, Szécsi Sándor, Szalay Gyula 5—5 kr, Bujdosó Sándor, Kátóna Vincze, Bagdi János, Kátóna Antal 4—4 kr, Dobi Károly, Mózes Mihály 3—3 kr, Öszszenen 1 frt 71 kr, Komlósy Dezső ur adomány 15 frt. Udvarhelyi József (H.-Nánás) 1048. sz. gy. ivén: Udvarhelyi József 71 kr, Botos Dénes 80 kr., Sallay Mihály 19 kr., Dr. Balogh Sándor 19 kr, Faezkank Mátyás 2 kr, Horváth Dóme 38 kr, Zsuga Imre 30 kr., Sebestyén Dávid 38 kr, A. Szabó G. 8 kr, Pongor E. 4 kr., Szücs J. 8 kr., Szabó Zs. 2 kr,

Nagy G. 4 kr, Ország J. 4 kr, B. Nagy G. 6 kr, Pongor M. 8 kr, Déeszeg G. 10 k., Lakatos 9 kr, Gönczy 3 kr, Illyés Miklós 5 kr, Kéký János 30 kr, Médy I. 10 kr, Otvös Gábor 50 kr, Borkolab L. 4 kr, Radó I. 50 ku, Dombý M. 10 kr, Szabó I. 24 kr, Tóth S. Izó M. 5-5 kr, Papp I. 20 kr, Laki F. 5 kr, Lente S. 10 kr. (Folyt. köv.)

— **Találtatott egy arany karperecz** a színház udvarán, a tulajdonosa Kostya János ékszerésznél átveheti.

Városi ügyek.

— **Városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága folyó hó 23-án a városháza nagytanácstermében gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt a következő tárgysorozat mellett közgyűlést tart:

1. Polgármesteri jelentés 1895. évi január és február hónapokról.

2. Belügyminiszteri leirat, mely mellett Ó Felségének a királynak, Albrecht cs. és kir. főherczeg elhalálózása felett városunk közönsége által nyilvánítt rászívót megköszönő nyilatkozata másolatban leküldetik.

3. Belügyminiszteri leirat a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémérési parokról szóló szabályrendelet módosítása iránt.

4. Miniszteri leirat az ev. ref. főiskolában felállítandó 1 jogi tanszék ezéjlaira megajánlott 100,000 frt tőke 4% kamatának jóváhagyása tárgyában.

5. Tanácsai előterjesztés Kassa sz. kir. város tanácsának, az italmérési illeték lejebb szállítása végett az országgyűléshez intézett felirata pártolása iránti átiratára.

6. Ugyanaz Ungvármegyének a közegészség s szegényügy országos egyöntetű keretben rendezése iránt az országgyűléshez és a belügyminiszteriumhoz intézett felirata pártolása iránti átiratára.

7. Ugyanaz Székesfehérvár sz. kir. városnak azon átiratára, melyben a Szent István szobrának ottan leendő felállítása iránt, a képviselőházhoz intézett feliratát pártolástni kéri.

8. Ugyanaz Pozsony vármegyének Ó Felségéhez a királyhoz hódoló felirat küldetése, a Miniszteriumnak pedig bizalmi szavazat nyilváníttása iránt küldött megkeresvényére.

9. Ugyanaz Sopronmegye átiratára.

10. Egy városi közigazgatási bizottsági tagsági helynek választás utjáni betöltése.

11. Tanácsai előterjesztés: Kisuj-utca torokolatának kibővítése ügyében.

12. Ugyanaz: Magyarország vármegyéi és városai című vállalat 4200 forint segély iránti kérvénye.

13. Ugyanaz: a tűzoltó laktanya ügyében.

14. Ugyanaz: a torna-egyletnek telek-és téglia adás iránti kérelmére.

15. Ugyanaz: a mezőöri intézmény életbeléptetése folytán szükségessé vált intézkedések tárgyában.

16. Ugyanaz: Jónás Mihály telek eldarabolhatás engedélyezése iránti kérelme.

17. Ugyanaz: Dóczy Emil és társainak a magyarországi diák-szövetség Debreczenben tartandó kongresszusa költségeire 1000 frt segély iránti kérvénye.

18. Ugyanaz: a Debreczen-hajdumegyeyi kézügyesítő egyesület segély iránti kérvényére.

19. Ugyanaz: a kórház évi jelentésére.

20. Ugyanaz: a timár-társulatnak a savósuti erdő eser-üzemben való kihazszualása iránti kérelmére.

21. Ugyanaz: Sámson község tégliaadó-mányozása iránti kérvényére.

22. Ugyanaz: a városi közigazgatási bizottság féléves jelentésére.

23. Ugyanaz: a folyó évi január hó 31-én megtartott számonkérészek jelentésére.

24. Ugyanaz: a házipénztár által vezetett 1893-dik évi polgári failletkeég számadása megvizsgáltatásáról.

25. Ugyanaz: melylyel a közigazgatási erdőrendészeti bizottságnak, a törvényhatóság területén levő erdők állapvtáról szóló 1894. évi jelentése bemutatattik.

26. Nyug- és kegydíj iránti kérvények.

Irodalom.

Békési Antal regénye. „Bíró előtt“, „Napról-napra“, „Kálvárián“ stb. kötetek szerzőjétől, Békési Antaltól, egykötetes regény jelenik meg májusra a címmel: **Egy kis regényhős nő.** — A szerző ezen újabb érdekes munkájára a felhívásban van szerencsém figyelmessé tenni a közönséget, mely Békési Antal postikus írásainak kedvelője. Az **Egy kis regényhős nő** egy fiatal leány megkapó lélekdrámája, a legbájosabb szerelmi történetek egyike, mely pszichológiával és művészettel megírva. A regényt, hogy méltó külső díszben jelenjék meg, egyik legkiválóbb magyar festőművész, **Pataky László** ékesíti fel remek illusztrációival, melyeknek metszeteit egyik müncheni műintézetből szerezttem be. Az **„Egy kis regényhős nő“** előfizetési ára 3 korona. Az előfizetési felhívást azon tiszteletteljes kérelemmel vagyok bátor a közönség kezébe juttatni: szíveskedjék ugy az egyes előfizetéseket, mint a gyűjtéseket az előfizetési összeggel együtt legkésőbb április 1-ig címzemre (Szeged, iskola-utca) beküldeni. Gyűjtőknek tiz előfizetett példány után egy tiszteletpéldánnyal szolgálók. Szeged, 1895. márczius hó. **Bába Sándor** könyvkiadó.

SZINHÁZ.

A színház műsora.

Kedd: Rigoletto, Verdi ópera.
Szerda: Czifra nyomtatás. Csiky Gergely színműve.
Csütörtök: Eleven ördög, Kóti operettje.
Péntek: Rigoletto
Szombat: Az arany ember Jókai színműve
Vasárnap: A japán feleség. Millaud-Dennequin és Hervé (nekes) vígjátéka.

A törekvő kardalosnő.

Egy csinos ifjú hölgyecske lép ki a színház előcsarnokából.

Nagyon megtetszett egy épp arra menő urnak, ki merően arczába nézett.

— Parancsol uram? — szólal fel csipősen a hölgyecske.

— Bocsánat nagysád, nemde a szintársulat naivájához van szerencsém?

— Nem uram, én csak kardalosnő vagyok rendesen, de rendkívül óráimban epizód szerepekbe is szoktam begyakorolni magamat.

* Szókimondó asszony. A bérlő közönség nem valami nagy öröme tegnap este megint **Sardoue** hamar népszerűsége verődött, de színházunknál az unásig lejátszott színműve került színre. **Cserny Berta** hosszúsága után tegnap játszott először kedvenc szerepét a mosonót. Játéka még mindig magán viselte a hosszú betegség nyomát, bár e magas nívón álló alakításáért tegnap is nem egyszer kapott nyílt színen is tapsot. **Neipperg gróf** szerepét **Szathmáry Lajos** játszotta, a szintársulat új tagja. **Szathmáry**nak igen szép organuma van, rutinnal rendelkezik, de tegnap szerepében talán nagyon is diskrét volt. Ott például, hol a vállrojtját letépi Napoleon, talán nagyobb kitörést is használhatott volna. **Tanóczy** Napoleon szerepében napról-napra jobban töltszül erős, markans vonásokkal használ. **Pethes** és **Sándor** jók voltak. Előadás kellően összevágó.

Különb.

+ **A hajókó levedé** Bécs és Pozsony között már megkezdődött. Bécsből tegnapelőtt délután indult el az első személyszállító hajó Pozsonyba, hová eső 7 óráig megérkezett. Pozsonyból pedig tegnap reggel 6 órakor ment el az első hajó, mely délután 11 órakor érkezett Bécsbe.

+ **„Mi görögök... na y erdogok“** Igy éneklék ezt a Szép Gathlont és az ifjú Goratinis Demosthenes ennek újabb bizonyítékát nyújtotta. Ez a nagyműve újabb

kori görög hős még csak pár nap előtt lett 17 éves és máris öt évi börtönre ítélték. A derék fiatal ur ugyanis megfeledezett arról a csekélységről, hogy neki már Athénben felesége és gyermeke van és nemrégiben második házasságot kötött. A görög bíróság a modern Demosthenesnek e vakmerő lépését nem tudta megbocsátani.

+ **Robbanás egy szállodában.** A római Grand Hotelben robbanás történt, a mely nagy pusztításokat vitt véghez. Nemcsak a szálloda, hanem a Piazza San Bernardo szomszédos házai is megrongálódtak. A szállodában magában több ott lakó utas súlyosan megsebesült. Különösen sajnálják azonban, hogy a robbanás teljezen tönkretette az ugynevezett Mózes-kutat, Michel Angelo remekét.

+ **Szenzációs öngyilkosság.** Bécsben **Stelzer Pál** malomügygynök öngyilkossággal vetett véget életének. Az öngyilkosság előzményei ezek: **Gells Miksa** bécsi lakos, a kinek **N. Szombatban** gőzmalma van, két bécsi buzaágensét **Stelzer Pált**, valamint üzletársát és sógorát, **Schmidt Gusztávot** délelőttre egy az István téren levő kávéházba rendelte, mert arról értesült, hogy a két ügynök kárára több csalást követett el. A kávéházból lakására hívta őket a hol tudtukra adta, hogy elfogatja mindkettőjüket, ha üzemeikről kellő felvilágítást nem adnak. A két ügynök szavai igazolták **Gells** gyanúját, kiderült ugyanis, hogy **Stelzer Pál** és **Schmidt** a nagyszombati gőzmalomból, **Gells** tudta nélkül lisztet adtak el, és azt hosszabb időn át mint raktáron lévőket könyvelték el. **Gells** azonnal el akarta őket fogatni és fölment az egy emelettel magasabban lakó vezérez, ahol éppen a felesége is jelen volt, hogy valakit rendőrré küldjön. — A hűtlen sáfarak követték őt; csakhamar megérkezett egy rendőr, de alig lépett be a szobába, **Stelzer Pál** föbelőtte magát és rövid idő múlva meghalt. **Schmidt** a rendőr elfogta. A két jómadár elkövette csalás némiérték szerint 100 000, mások szerint 10 000 forintra rug.

+ **Szocializmus T. Inamegyében.** Tolnávármegye egyes községeiben szocialista izgatók bujtogatják a népet, mely hitelt ad az ámitóknak s már fészkelődni és elégedetlennedni kezd. Legutóbb **F. Ad** községben jöttek nyomára a szocialis üzelmeknek. **Molnár Sándor**, **Pálkás János**, **Beda Mátyás** és **Beda András** földművesek 251 emberrel iratták a reverzálist, mely szerint csakis magas napszámért fognak ezután a földes uraknak dolgozni. A rendőrség a reverzálist elkobozta.

+ **Az aosi herceg hazassága.** Mint a Figarónak Rómából jelentik, valószínű, hogy az aostai herceg esküvője Angliában lesz.

Mindentéle.

X Kifizette.

Orvosnővendék: Ne szekáljon azért a rongyos ötven forintért. Várjon, míg doktor lesznek.

S z a b ó : És ha doktor lesz?

Orvosnővendék: Akkor jó nálam egy tüdőgyulladás erejéig.

X Féltreírás.

Fiatal leány lép be az ódonasztáznál.

— Szerelmi levelezőt kérek, szól.

Az antiquár készségesen keresgél könyveit közt.

— Van itt egy nagyon jó levelező, szól, igen szép minták vannak benne, de az eleje hiányzik.

— Se baj, szólta a leány, ugyis szakítási mintára van szükségem.

Szöke leányhoz.

Egy megcsalott kőbe árva lélek,
Kinek ajkáról néha dal fakad,
Síró panasza elvesztett ifjúságról
Édes leány, te toled ker vigaszt.

S kit sorsa gyászos száműzésbe hajtott,
Hogy elhagyatva bolygjon egymagán,
Ki azt hívta, hogy mindent elveszített,
Édes tavaszt lát arczod hajnalán.

S ha egyszer — ah! ajkad lehelletével
Az ő ajkanak csókja összeér,
Ha szíve egyszer szíveden doboghat:
Száműzetés, atka véget ér.

X **Óriási glóbus.** Az 1900-ik évi párisi világiállitás alkalmából a csillagrendszer 50

méter átmérőjű glóbusának elkészítését tervezik. Vasból fog készülni és körülveszi majd a központjában elhelyezett földet, mely kisebb méretű gömb lesz. A csillagokat, melyek a nagy ürgömb belső felén lesznek elhelyezve, villamos izzólámpák fogják jelezni. Miután a földet jelképező gömbön, melyhez az épület függélyes tengelye irányában csigalépcső fog vezetni, a nézők elhelyezkedtek, az óriási gömböt mozgá ba fogják hozni és a különféle csillagok felkelte és leszállása láthatóvá fog válni. A holdnak külön szerkezete lesz, melynek segítségével a holdfogyatkozást is be lehet majd mutatni. A gömbnek külső része a föld glóbusaként lesz kidolgozva, hatalmas csigalaku ut fog körülvé vezetni, melyen minden egyes pont megfigyelése céljából meg lehet állani.

Közgazdaság.

Petróleumforrások Szilágy megyében. Szilágy megye keleti felében Zsibó város környékén nagy petróleumtelepre bukkantak. A petróleumrétegek a Szamos völgyében igen nagy területen húzódnak Szamos Udvarhely és Dabjon-Ujfalu között s igen bő tartalmuak. Az ujonnan felfedezett telepeket már négy külföldi geologus és szaktudós is megvizsgálta s mindezek igen jó minőségűnek, könnyen bányászhatóknak mondják az anyagot s általában azt tartják, hogy a telepek fekvése igen kedvező. A telepek tulajdonosa, Bihar Szilágyi olajipar részvénytársaság már megteszi az előkészületeket a telep kibaszására. A petróleumprodukczióval kapcsolatban egyéb ipartelepek is fognak létesülni a Szamos völgyében melyek a petróleum mellékterményeit, nevezetesen pedig a bitumen nevű anyagot fogják feldolgozni.

A mármaros szigeti takarékpénztár XXVII-ik évi rendes közgyűlését e hó 31-én délelőtt 10 órakor tartja meg. A tiszta nyeresémenként kimutatott 25617 frt és 47 kr. a következőképpen osztarott el: Osztalék 1200 drb részvény után a 32 frt. 38.400 frt. Tartalék-alapra 10 000 frt, az igazgatóság és felügyelő bizottság jutalmazására 5000 frt. Tisztviselők jutaléka 1400 frt, jótékonykezélna 225 frt o fennmaradt 592 frt 47 kr. új számlára vitetett. A részvénytársaság bevételei folyó év április 1-én kezdődik.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya, 1895. márczius 25.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 klgron felüli sulyban) — 45— krtól 46— krig. Öreg közép (páronként 300 400 kgr. sulyban) — 46— krtól — 47— krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 48— krtól 49 1/2— krig. Fialat közép (páronként 251 320 klgr. sulyban) 48— krtól 49— krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — 46— krtól 47— krig. II. **Magyar szedett:** Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 45 1/2, krtól 46— krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyb.) — 45.5— krtól — 46 krig. Könnyű páronként 220 klgrig terjedő sulyban — 45— krtól 46— krig. III. **Szerbiai:** Nehéz (páronként 260 klgr. felüli sulyban) 45— krtól 46— krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) — 45— krtól — 46 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 45— krtól — 46— krig.

REGÉNYCSARNOK.

„Ki a gazda?“

— Elbeszélés. —

A Debreczeni Hírlap számára.

Írta: Dr. Tomm Béla.

14

... vizet iszom,
Vizet bison.“
Petőfi.

Mint haragos villám, csapott erre Bálint dühöngő atyjára. Elborult előtte a világ; nem látta többé az atyát; nem gondolt többé fiui kegyelettel, tisztelettel: csak azt látta, hogy szerettei a földön jajgatnak, még pedig öreg anyja vértől elborítva.

Adáz k
mig egyik
ból a végze
lőköt rajta,
ber először
szerogyott s

„Még
hörög Bálint
Ép ek
bos András
Nem t

álló kép rő
ten rohant
mint ki éle
czának két
duzzadt vér
is él már,

Sietve
derült midő
győződött,
fogta el a

Ekkor
kit nem ér
az öreg Sá
ról: öt fejé
s halántéka
omlott a ve
is idős, be

Ide si
öt, gyöngé
Csak
nál. Mint e
elé s mint
halkan mo
Kétsz
Andrásnak
közülnevé
sem nézett

Nagy
fölemelték
czán tükrö
egyetlen p

Ezala
nehezen a
gazdát a
Bálint mit
síteni Juli

Bada
háza azon
Ájulása á
s csak má
Midő

éj esemén
zött, hogy
támadó h
De f
szükség
Báli
kodott is
Sőt

szony sen
Ó k
hivatkoz
mozgást
Darabosé

Erzs
nagyassz
uram is
De

után sem
Nag
lan báná
gazdának
öt meglá

Sze

K. l
legközel
vennék
tollából.

Ell
nagyon
meg hog
mert ká
21-n é l,
riasabba
semhog
leghatá
franciá
nyosan

